

§34 Miljöbalkstaxa 2026 – BMN-2026-270

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta upprättat förslag på taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens-, lagen om foder och animaliska biprodukter-, lagen om sprängämnesprekursorer- och strålskyddslagens område. Den nya taxan träder i kraft 1 augusti 2026 och ersätter tidigare antagen taxa inom miljöbalkens område samt tillhörande bilagor, KF §162, KS2022/229–8, 2022-12-07.

Bygg- och miljönämnden beslutar även föreslå kommunfullmäktige att bygg- och miljönämnden för varje kalenderår (avgiftsår) därefter får besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timtaxa) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad före avgiftsåret.

Bygg- och miljönämnden beslutar även föreslå kommunfullmäktige att bygg- och miljönämnden får besluta om ändringar i taxebilagorna 1–3 med anledning av ändrade regler om provningsnivåer eller ändrade verksamhetskoder, så länge ändringarna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Ärendet

Den nuvarande taxan för provning och tillsyn inom miljöbalkens område togs fram i sin grundform år 2013 och antogs av kommunfullmäktige samma år. Taxebestämmelserna har vid ett par tillfällen reviderats men bilagorna 1–3 har samma innehåll som vid antagandet. Efter det har stora förändringar i lagstiftningen skett vilket gör att taxan är i stort behov av översyn och en mer omfattande revidering. Utöver provning och tillsyn enligt miljöbalken omfattar taxan även provning och tillsyn enligt lagen om foder och animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer och strålskyddslagen.

Den befintliga taxan utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) tidigare modell för en riskbaserad taxa. År 2018 presenterade SKR en ny modell för behovsstyrd taxa. Till skillnad från tidigare modell fokuserar den behovsstyrda modellen på övergripande processer och arbetssätt, såsom hur behovsutredning, tillsynsplanering och tillsynsfinansiering hänger samman. Modellen möjliggör även en tydlig jämförbarhet mellan kommuner som använder sig av samma modell. Förvaltningen föreslår därmed en övergång till en ny taxa baserad på SKR:s behovsstyrda modell.

Taxan består av fyra delar:

- Taxebestämmelser

- *Bilaga 1* = Avgifter för provning och anmälan samt viss tillsyn. Avgiftsnivåer används.

- *Bilaga 2* = Fasta årliga avgifter (förskottsbetalning) för C- och H-verksamheter.

- *Bilaga 3* = Timavgifter (efterskottsbetalning) för U- och UH-verksamheter.

Bilaga 1 motsvarar i stort befintlig bilaga 1. Förändringen utgörs främst av att avgiftsnivåer har införts och att åtgärder har lagts till eller tagits bort beroende på ändrad lagstiftning eller ett förändrat behov inom tillsynen.

Bilaga 2 anger fasta årliga avgifter för anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter och anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter. De verksamheter som omfattas av bilagan ska betala en fast årlig avgift motsvarande ett lågt, normalt eller högt behov av tillsyn. Den tillsynstid som anges i bilagan ska utvärderas regelbundet och justeras om behovet bedöms vara förändrat.

Bilaga 3 anger verksamheter som saknar en fastställd provningsnivå. De verksamheter som omfattas av bilagan betalar i efterskott baserat på den faktiska nedlagda handläggningstiden i ärendet. Icke- anmälningspliktiga branscher som bedöms ha ett behov av regelbunden tillsyn kan lyftas från bilaga 3 till bilaga 2.

Med den föreslagna övergången till en ny taxa föreslås även en justerad timavgift. Bortsett från indexuppräknings justerades timavgiften för miljötillsynen senast 2022. Redan då konstaterades att avgiften var låg i jämförelse med övriga kommuner inom Sjuhärad. Då avgiften ska spegla förvaltningens kostnader för tillsynen är det viktigt att den anpassas till rådande förutsättningar. Enligt den beräkning som utförts med SKR:s mall för handläggningskostnad per timme bör timavgiften höjas från 1233 kr/h till 1379 kr/h. Det motsvarar en höjning på 11,8%, vilket bedöms leda till en bättre kostnadstäckning för miljötillsynen.

Taxan med tillhörande bilagor ska årligen ses över och justeras utifrån ny lagstiftning, ändrat behov eller i övrigt ändrade förutsättningar. Då taxan ska styras av tillsynsbehovet får behovsutredningen en viktigare roll kopplat till taxan och dess utveckling framåt.

Ekonomiska förutsättningar

Det är i nuläget osäkert hur stor del av verksamheten som kan avgiftsfinansieras då analysen bakåt är svår. Under det senaste året har tillsynstid prioriterats mot struktur och handläggarstöd vilket inte är debiterbar tid. Bygg- och miljönämndens verksamhet står även inför betydande förändringar när nya handläggare anställs. Nya inspektörer möjliggör en utökad tillsyn, men kostnadstäckningen beror till stor del på inom vilket område tillsynen prioriteras.

Det är därför viktigt att genomföra en djupare analys av balans mellan taxa och budget för verksamhetsområdet över tid och därefter justera timavgiften. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den föreslagna timavgiften är en rimlig utgångspunkt till grund för framtida utvärdering. Den föreslagna avgiften ligger även i en likvärdig nivå i förhållande till avgifter i närliggande kommuner.

Bedömning

Det bedöms nödvändigt för bygg- och miljönämnden att uppdatera taxan för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område på grund av ändrad lagstiftning och ändrat behov. SKR:s nya modell för behovsstyrd taxa är väl beprövad och har införts i flera kommuner. Den är enkel att använda och skapar en tydlighet mot både verksamhetsutövare och kommuninvånare. Den nya modellen bedöms även effektivisera det interna arbetet och möjliggöra en mer effektiv tillsyn.

Barn bedöms inte påverkas av beslutet.

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta upprättat förslag på taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens-, lagen om foder och animaliska biprodukter-, lagen om sprängämnesprekursorer- och strålskyddslagens område. Den nya taxan träder i kraft 1 augusti 2026 och ersätter tidigare antagen taxa inom miljöbalkens område samt tillhörande bilagor, KF §162, KS2022/229–8, 2022-12-07.

Bygg- och miljönämnden beslutar även föreslå kommunfullmäktige att bygg- och miljönämnden för varje kalenderår (avgiftsår) därefter får besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timtaxa) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad före avgiftsåret.

Bygg- och miljönämnden beslutar även föreslå kommunfullmäktige att bygg- och miljönämnden får besluta om ändringar i taxebilagorna 1–3 med anledning av ändrade regler om prövningsnivåer eller ändrade verksamhetskoder, så länge ändringarna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Titel	Datum
Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse	2026-03-18
Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, taxa	2026-03-18
Beräkningsunderlag timavgift	2026-03-18
Förändringar i bilaga 1	2026-03-25
Taxa inom miljöbalkens område, KF 2022-12-07, § 162. (bifogas inte men är tillgänglig via hemsidan under ”Taxor och avgifter”).	2022-12-07

Taxebilaga 1 (BMN2013-179-12)	2013-12-12
-------------------------------	------------

Skickas till

Kommunstyrelsen